

RAPORTUL
cu privire la realizarea PROGRAMUL NAȚIONAL de imunizări pentru anii 2023-2027,
aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2023

Perioada raportării: anul 2023

Programul național de imunizări pentru anii 2023-2027 (în continuare Program) este un document de politică pe termen mediu care stabilește intervențiile prioritare care prevede asigurarea accesului universal la servicii de prevenire prin vaccinare la toate etapele vieții. Programul axată pe intervenții orientate spre aprovizionare sustenabilă cu vaccinuri, activități de comunicare și de promovare, precum și consolidarea capacităților de răspuns coordonat la pericolul epidemiilor provocate de boli care pot fi prevenite prin vaccinare.

Raportul de monitorizare a procesului de implementare a Programului constituie o evaluare complexă a acțiunilor realizate și rezultatelor înregistrate pe parcursul anului 2023, la executarea Planului de acțiuni al Programului prenotat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 211/2023.

Obiectivul general al Programului este reducerea poverii bolilor transmisibile prin susținerea unor rate de vaccinare înalte și asigurarea accesului universal și echitabil la servicii de imunizare pentru toate categoriile de vârstă și de populații.

Pentru realizarea obiectivului general sunt stabilite următoarele obiective specifice:

1. Obiectivul specific 1. Atingerea unei acoperiri vaccinale înalte de cel puțin 95% cu vaccinurile de rutină la nivel național și teritorial, posibilă pentru realizare prin:

- ✓ Elaborarea de strategii robuste și inovative pentru a combate dezinformarea despre vaccinuri și a contracara propagarea mesajelor antivaccinare și impactul negativ al acestora;
- ✓ Implementarea activităților de comunicare privind schimbarea comportamentală și asigurarea unui mediu care să faciliteze populația și comunitățile să valorifice și să susțină activ procesul de imunizare;
- ✓ Creșterea acoperirii vaccinale în rândul celor mai dezavantajate grupuri de populație cu asigurarea serviciilor de imunizare gratuită a migranților și refugiaților;
- ✓ Evaluarea calității datelor privind imunizările prin efectuarea managementului vaccinurilor prin fortificarea capacităților coordonatorilor programelor de imunizare;
- ✓ Crearea unei platforme intersectoriale de promotori sociali ai vaccinării cu accent pe identificarea și eliminarea barierelor de conștientizare a importanței vaccinării, utilizare rețelelor sociale și instrumentelor practice, inclusiv cu implicarea comunităților și liderilor de opinie;
- ✓ Crearea parteneriatelor la nivel local pentru promovarea beneficiilor imunizărilor;
- ✓ Includerea subiectului conștientizării și promovării importanței imunizărilor în curriculum școlar și universitar.

2. Obiectivul specific 2. Creșterea accesului la vaccinuri sigure și eficiente a populației pe tot parcursul vieții indiferent de locația lor geografică, vârstă, gen, statut economic, etnie, religie sau alte obstacole ce împiedică oportunitatea lor de a se bucura de beneficiile depline ale vaccinării.

- ✓ Asigurarea serviciilor de imunizare universale prin intermediul centrelor de vaccinare, echipelor mobile de vaccinare sau desfășurarea centrelor temporare de vaccinare pentru a asigura vaccinarea primară, revaccinarea sau vaccinarea întârziată;
- ✓ Achiziționarea vaccinurilor și consumabilelor;
- ✓ Identificarea soluțiilor și oportunităților pentru implementarea vaccinurilor noi cu scopul de a extinde programul de imunizări și diminua povara bolilor infecțioase.

3. Obiectivul specific 3. Asigurarea cu resurse umane instruite în domeniul imunizării în scopul creșterii siguranței și calității serviciilor de imunizare.

- ✓ Consolidarea capacităților lucrătorilor medicali în planificarea, gestionarea, implementarea și monitorizarea performanței programelor de imunizare la toate nivelele și în toate instituțiile implicate în Program.

4. Obiectivul specific 4. Consolidarea sistemului național de supraveghere a bolilor prevenibile prin vaccinare cu fortificarea capacităților de cercetare și inovare în domeniul imunizărilor.

✓ Instruirea lucrătorilor medicali în prevenirea, controlul și răspunsul prompt la izbucnirile bolilor infecțioase prevenibile prin vaccinare;

✓ Elaborarea proiectelor de cercetare privind noile abordări în introducerea vaccinurilor, optimizarea programelor de imunizare, măsurarea impactului vaccinurilor, monitorizarea controlului, eliminării și eradicării bolilor;

✓ Realizarea analizelor epidemiologice în suportul implementării Programului Național de Imunizări;

✓ Ajustarea și implementarea mecanismelor inovative la nivel național și subnațional în răspunsul la izbucniri de boli prevenibile prin vaccinare.

5. Obiectivul specific 5. Fortificarea capacităților de monitorizare și coordonare a procesului de imunizare în timp real și util la toate nivelurile.

✓ Creșterea capacităților sistemului de management, coordonare și administrare pentru gestionarea eficientă a programului național de imunizări;

✓ Dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale electronice în domeniul imunizării cu asigurarea mentenanței și integrarea acestuia în sistemele informaționale existente;

✓ Elaborarea și implementarea programelor de supervizare și suport în domeniul imunizărilor pentru eficientizarea și optimizarea acțiunilor din cadrul Programului Național de Imunizări.

Pe parcursul anului 2023, Ministerul Sănătății, de comun cu instituțiile responsabile și parteneri, au realizat un șir de activități în vederea realizării planului prenotat care sunt reflectate în tabelul de mai jos (Anexă la Raport).

În conformitate cu principiile de evaluare și monitorizare a documentelor de politici, actualul Program este monitorizat prin prisma progresului și a impactului produs, fiind utilizată metodologia de:

- Evaluare și analiză a acțiunilor realizate de către autorități prin prisma prevederilor Planului de acțiuni;
- Măsurarea progresului cantitativ și calitativ al executării acțiunilor de competență conform Planului de acțiuni;
- Identificarea riscurilor pentru implementarea Planului.

Raportul cuprinde:

1. Analiza acțiunilor și a progreselor raportate de instituțiile responsabile;
2. Evaluarea calitativă și cantitativă a realizării acțiunilor în baza indicatorilor de progres și a rezultatelor scontate, raportate la obiectivele specifice Programului prenotat;

În procesul de evaluare a rezultatelor obținute și indicatorilor de progres, pentru aprecierea acțiunilor întreprinse, sunt utilizate calificative: „**Realizat**”, „**Parțial Realizat**” și „**Nerealizat**”.

Raportul
privind realizarea prevederilor Programului Național de Imunizare pe anii 2023-2027, anul raportat – 2023

Acțiuni	Termen de realizare 2023	Instituții responsabile	Partenerii de implementare	Costuri, mii lei 2023	Activități și indicatori trasați	Gradul de implementare	Activități și indicatori realizați
Obiectivul general al Programului este reducerea morbidității, invalidității și mortalității cauzate de bolile care pot fi prevenite prin vaccinare prin asigurarea cu servicii de imunizare universală și creșterea acoperirii vaccinale de cel puțin 95% la vârstele țintă.							
1. Obiectivul specific 1. Atingerea unei acoperiri vaccinale înalte de cel puțin 95% cu vaccinurile de rutină la nivel național și teritorial.							
1.1. Elaborarea de strategii robuste și inovative pentru a combate dezinformarea despre vaccinuri și a contracara propagarea mesajelor antivaccinare și impactul negativ al acestora	2023 2024	MS, ANSP,	UNICEF, OMS	0,00	Strategia de schimbarea comportamentală privind PNI este dezvoltată și aprobată	Parțial Realizat	.Srategia este in curs de elaborare, prioritar s-a implementat: 1. Studiu realizat privind viziunile comportamentale (VC) în Moldova in perioada Septembrie - Decembrie 2023 cu suportul UNICEF, conform Dispoziției 602-d din 16.11.2023 Cu privire la organizarea Studiului social de perspectivă comportamentală (BI) privind factorii care influențează comportamentele legate de imunizare.
1.2 Implementarea activităților de comunicare privind schimbarea comportamentală și asigurarea unui mediu care să faciliteze populația și comunitățile să valorifice și să susțină activ procesul de imunizare.	2023 2024 2025 2026 2027	MS, ANSP, IMS,	UNICEF, USMF „N. Testemiț anu”	0,00	Planul de acțiuni aprobat și implementat	Parțial Realizat	1. A fost efectuat sondaj conform Dispozitiei MS 317-d din 23.06.2023 Cu privire la participarea in cadrul sondajului privind cursurile de comunicare interpersonală pe vaccinare (<i>E-delphi</i>), cu suportul UNICEF. 2. A fost realizată elaborarea ghidului „Tehnici de comunciare interpersonală pentru creșterea cererii de vaccinare”. Curs pentru personalul medical – Ghidul Facilitatorului. 3. Pilotarea cursului de comunicare interpersonală in mun. Bălți conform Dispoziției nr. 171-d din 24.03.2023 Cu privire la consolidarea capacităților lucrătorilor medicali din Asistența Medicală Primară din municipiul Bălți și Spitalul Clinic Bălți - comunicarea interpersonală în imunizare, cu instruirea a 270 lucratori medicali.

1.3 Creșterea acoperirii vaccinale în rândul celor mai dezavantajate grupuri de populație cu asigurarea serviciilor de imunizare gratuită a migranților și refugiaților.	2023 2024 2025 2026 2027	IMS, ANSP	OMS; UNICEF, PAS, USMF „N. Testemiț anu”	0,00	Procentul de acoperire vaccinală în rândul grupelor social vulnerabile (80%). Numărul de sesiuni de vaccinare furnizate în rândul grupurilor date (o sesiune pe an per teritoriu administrativ).	Realizat pentru anul 2023	1. Campanie de promovare a vaccinării și mobilizare a comunității în zonele rurale, 10 raioane și 15 suburbii. Acțiune realizată conform Dispoziției MS 377-d din 27 iulie 2023 Cu privire la intensificarea și desfășurarea Campaniei de informare și implicare a comunității privind creșterea cererii de imunizare în zonele rurale, care a inclus teritoriile Dondușeni, Comrat, Ceadir-Lunga, Căușeni, Ștefan-Vodă, Rîșcani, Sîngerei, Cahul, Glodeni, Călărași, mun. Chișinău. Campanie de promovare și creștere a cererii pentru vaccinul ROR. Elaborarea unui spot video cu promovare la tv națională și regională. Editarea a 5000 postere unformaționale. Informarea online și offline a refugiaților în grupuri separate. 2. Vizite de evaluare conform Dispoziției MS nr. 563-d din 27.10.2023 Cu privire la evaluarea echității procesului de vaccinare în instituțiile AMP - au fost evaluate cca18 Centre de Sănătate din țară. 3. În conformitate cu Dispoziția nr. 586-d din 08.11.2023 Cu privire la organizarea în perioada 18 – 31 decembrie 2023 sesiuni de informare cu implicare comunitară a populațiilor cheie privind stiluri de viață sănătoase, vaccinarea adulților pe parcursul vieții și abilități de schimbare comportamentală în următoarele teritorii: Rezina, Cimișlia, Telenești, Nisporeni, Leova, Soldănești, Fălești, Cantemir, Anenii-Noi, Taraclia, Drochia, Basarabeasca.
1.4 Evaluarea calității datelor privind imunizările prin efectuarea managementului vaccinurilor prin fortificarea capacităților coordonatorilor programelor de imunizare.	2023 2024 2025 2026 2027	MS, ANSP, AMDM, IMS	OMS	0,00	Ponderea coordonatorilor locali a programelor de imunizări instruiți în managementul	Realizat pentru anul 2023	

					efectiv al vaccinărilor (100%)		
1.5 Crearea unei platforme intersectoriale de promotori sociali ai vaccinării cu accent pe identificarea și eliminarea barierelor de conștientizare a importanței vaccinării, utilizare rețelelor sociale și instrumentelor practice, inclusiv cu implicarea comunităților și liderilor de opinie.	2023 2024 2025 2026 2027	APL, ANSP, IMS,	OMS; UNICEF, USMF „N. Testemiț anu”	0,00	Numărul de ateliere de lucru intersectoriale privind PNI pe fiecare an în parte, (2 ateliere per an per teritoriu administrativ)	Realizat pentru anul 2023	1. Dispoziție 681-d din 28.12.2023 Cu privire la optimizarea platformelor de promovare a vaccinării, prin care s-a decis promovarea site-ului <i>vaccineaza.md</i> ca platformă universală de promovare a vaccinurilor. 2. Proiectul de ascultare socială și combatere a dezinformării online și instituirea platformei interdisciplinare de gestionare a dezinformării.
1.6. Crearea parteneriatelor la nivel local pentru promovarea beneficiilor imunizărilor.	2023 2024 2025 2026 2027	MS, MMPS, OMS, UNICEF		0,00	Numărul de ședințe la nivel de comunitate, (1 parteneriat cel puțin pentru fiecare teritoriu administrativ)	Nerealizat	Acțiune transferată pentru anul 2024 în conformitate cu Ord. nr. 1161 din 21.12.2023 Cu privire la implementarea Hotărârii Guvernului nr. 211/2023 cu privire la apobarea PNI pentru anii 2023-2027
1.7. Includerea subiectului conștientizării și promovării importanței imunizărilor în curriculum școlar și universitar.	2023 2024 2025 2026 2027	MS, USMF, MEC, ANSP		0,00	Curriculumul privind conștientizarea importanței vaccinării elaborat și aprobat, Numărul de lecții/cursuri efectuate, Ponderea elevilor studenților conștientizați	Realizat pentru anul 2023	În conformitate cu dispoziția MEC din RM nr. 373 din 11.04.2023 Cu privire la pilotarea platformei educaționale „Patrula Imunitară” în instituțiile de învățământ general din țară. Patrula Imunitară (denumită și „pachet educațional”) a fost dezvoltat de Biroul Regional al OMS pentru Europa (denumit în continuare „Biroul Regional”) ca un pachet educațional bazat pe jocuri digitale pentru a familiariza copiii cu vârste între 10 și 12 ani cu sistemul imunitar, căile de transmitere a bolilor, precum și rolul vital pe care îl joacă vaccinurile în lupta împotriva bolilor infecțioase care pot pune viața în pericol.
Subtotal				0,00			
Obiectivul specific 2. Creșterea accesului la vaccinuri sigure și eficiente a populației pe tot parcursul vieții indiferent de locația lor geografică, vârstă, gen, statut economic, etnie, religie sau alte obstacole ce împiedică oportunitatea lor de a se bucura de beneficiile depline ale vaccinării.							

2.1 Asigurarea serviciilor de imunizare universale prin intermediul centrelor de vaccinare, echipelor mobile de vaccinare sau desfășurarea centrelor temporare de vaccinare pentru a asigura vaccinarea primară, revaccinarea sau vaccinarea întârziată.	2023 2024 2025 2026 2027	IMS, ANSP		0,00	Asigurarea neîntreruptă a vaccinurilor și consumabilelor	Realizat pentru anul 2023	Asigurarea neîntreruptă cu vaccinuri și consumabile.
2.2 Achiziționarea vaccinurilor și consumabilelor: Vaccin BCG vaccinare, doza 0,05 ml	2023	MS, ANSP		188.683,17			
Hepatita virală B	2023	MS, ANSP		255.600,00			
DTP+HepB +Hib Vaccinare	2023	MS, ANSP		1.052.959,27			
Vaccin Rotaviral Vaccinare	2023	MS, ANSP		2.569.200,00			
Vaccin pneumococic	2023	MS, ANSP		7.161.535,37			
bVPO vaccinare	2023	MS, ANSP		862.853,73			
ROR vaccinare 12 luni	2023	MS, ANSP		1.687.000,00			
DTP revaccinare 1	2023	MS, ANSP		233.921,03			
DT pediatric	2023	MS, ANSP		351.307,74			
Td adolescenti & adulti	2023	MS, ANSP		683.839,96			
ROR revaccinare la 7 și 15 ani	2023	MS, ANSP		3.914.167,00			
HPV 10 ani	2023	MS, ANSP		1.740.983,91			
Vaccin antigripal	2023	MS, ANSP		20.502.718,92			
Vaccin contra Hep B Adulti	2023	MS, ANSP		260.551,36			
Vaccin contra Rabiei	2023	MS, ANSP		1.507.188,00			
Vaccin COVID-19	2023		COVAX	0,00			
Polio inactivat GAVI	2023		Gavi	0,00			
Seringi BCG 0,05 ml	2023	MS, ANSP		25.058,35			
Seringi BCG 0,1 ml	2023	MS, ANSP		2.506,04			
Seringi 0,5 ml AD	2023	MS, ANSP		315.777,23			
Seringi 2,0 ml	2023	MS, ANSP		27.436,97			
Seringi 5,0 ml	2023	MS, ANSP		23.644,16			
Cutii de siguranta	2023	MS, ANSP		174.208,40			
Total vaccinuri si consumabile	2023	MS, ANSP		43.541.140,61			

2.5 Identificarea soluțiilor și oportunităților pentru implementarea vaccinurilor noi cu scopul de a extinde programul de imunizări și diminua povara bolilor infecțioase.	2023 2024 2025 2026 2027	MS, ANSP	COVAX, OMS	0,00	Numărul de vaccinuri noi implementate	Parțial realizat	1. Implementarea vaccinului COVID-19 pentru copiii cu vârste între 5-11 ani conform Ordinului MS nr. 1008 din 20.11.2023. 2. In conformitate cu Dispoziția nr. 365- d din 19.04.2022 Cu privire la evaluarea raționamentului de introducere a vaccinului împotriva infecției meningococice, a fost efectuat studiul de fizibilitate de către ANSP și NITAG, cu recomandarea de efectuare a unui studiu serologic privind tulpinile care circulă și care tip de vaccin poate fi recomandat pentru vaccinare.
Subtotal				43.541.140,61			
Obiectivul specific 3. Asigurarea cu resurse umane instruite în domeniul imunizării în scopul creșterii siguranței și calității serviciilor de imunizare							
3.2 Consolidarea capacităților lucrătorilor medicali în planificarea, gestionarea, implementarea și monitorizarea performanței programelor de imunizare la toate nivelele și în toate instituțiile implicate în Program.	2023 2024 2025 2026 2027	MS, USMF, ANSP, AMDM, IMS, Colegiile de Medicină	OMS, UNICEF	0,00	Ponderea personalului instruit din totalul angajailor din cadrul AMP și ANSP implicați în implementarea PNI (>80%)	Realizat pentru anul 2023	MLM Atelier de instruire a medicilor epidemiologi și reprezentanți ai AMP din CS raionale cu privire la Mid Levele Management a vaccinurilor, curs de intruire internațional.
Subtotal				0,00			
Obiectivul specific 4. Consolidarea sistemului național de supraveghere a bolilor prevenibile prin vaccinare cu fortificarea capacităților cercetare și inovare în domeniul imunizării.							
4.1 Instruirea lucrătorilor medicali în prevenirea, controlul și răspunsul prompt la izbucnirile maladiilor infecțioase prevenibile prin vaccinare.	2023 2024 2025 2026 2027	MS, USMF, MEC, ANSP, Colegiile de Medicină		0,00	Lucrători medicali instruiți (>80%)	Realizat pentru anul 2023	1. Atelier de instruire conform Dispoziției nr. 673-d din 26.12.2023 Cu privire la organizarea sesiunii de instruire privind unele boli prevenibile prin vaccinare, în contextul situației nefavorabile prin tuse convulsivă în RM și prin rujeolă și difterie în România, în regim online cu participarea a cca 80% din lucrătorii meidcali.
4.2 Elaborarea proiectelor de cercetare privind noile abordări în introducerea vaccinurilor, optimizarea programelor de imunizare, măsurarea impactului vaccinurilor,	2024 2025 2026	USMF, ANSP		0,00	Proiecte de cercetare desfășurate (≥1 per an)	Realizat pentru anul 2023	1. Studiu realizat „Cercetarea calitativă pentru elaborarea mesajelor și intervențiilor de comunicare privind vaccinarea contra Papilomavirusului Uman”, cu suportul OMS , conform Dispoziției MS nr. 468-d din 15.09.2023.

monitorizarea controlului, eliminării și eradicării bolilor.							2. Studiu realizat „Evaluarea post-introducere a vaccinului antigripal (iPIE)”, conform Dispoziției nr. 616-d din 29.11.2023 Cu privire la organizarea studiului prenotat.
4.3. Realizarea analizelor epidemiologice în suportul implementării Programului Național de Imunizări.	2023 2024 2025 2026 2027	USMF	ANSP		Efectuarea studiilor epidemiologice (≥1 per an)	Realizat pentru anul 2023	Analize anuale privind realizarea PNI.
4.4. Ajustarea și implementarea mecanismelor inovative la nivel național și subnațional în răspunsul la izbucniri de boli prevenibile prin vaccinare.	2023 2024 2025 2026 2027	MS, USMF, ANSP, AMDM, IMS, Colegiile de Medicină	OMS		Prezentarea impactului abordărilor inovative (≥1 per an)	Realizat pentru anul 2023	Organizarea Atelierului de lucru privind prioritizarea maladiilor transmisibile și problemelor conexe de sănătate publică în conformitate cu Dispoziția nr. 552 din 20.10.2023.
Subtotal				0,00			
Obiectivul specific 5. Fortificarea capacităților de monitorizare și coordonare a procesului de imunizare în timp real și util la toate nivelurile.							
5.1 Creșterea capacităților sistemului de management, coordonare și administrare pentru gestionarea eficientă a programului național de imunizări.	2024 2025 2026	MS; ANSP; CNAM; STISC		0,00	Realizarea Evaluării Managementului Eficient al Vaccinurilor (≥1 per durata programului)	Realizat pentru anul 2023	Acțiune realizată conform Dispoziției nr. MS nr. 327-d din 28 iunie 2023 Cu privire la organizarea misiunii de evaluare externă a Managementului Eficient al Vaccinurilor în Republica Moldova în perioada 3-18 iulie 2023.
5.2 Dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale electronice în domeniul imunizării cu asigurarea mentenanței și integrarea acestuia în sistemele informaționale existente.	2023 2024 2025 2026 2027	MS; ANSP; CNAM; STISC			Proprția IM care utilizează Sistemul Informațional în Imunizări (100% până în 2025)	Parțial realizat	1. Conform Dispoziției MS nr.760 din 15.09.2023 Cu privire la implementarea SI de Supraveghere a bolilor transmisibile și evenimentelor de sănătate publică - utilizat în peste 95% din IMS. 2. Implementarea modului de gestionare a stocului de vaccin în cadrul ANSP conform Dispoziției ANSP 72-d din 28.03.2023 Cu privire la instruirea privind implementarea modulului de gestionare a stocului de vaccin și consumabile la nivel de ANSP și subdiviziunile teritoriale, utilizat în 100% de ANSP și subdiviziunile acesteia.

5.3 Elaborarea și implementarea proramelor de supervizare și suport în domeniul imunizărilor pentru eficientizarea și opimizarea acțiunilor din cadrul Programului Național de Imunizări	2023 2024 2025 2026 2027	MS; ANSP; CNAM; STISC			Program de supervizare și suport în domeniul imunizărilor aprobat ($\geq 20\%$ din teritorii superivzate per an)	Nerealizat	Actiune transferată pentru anul 2024 în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 1161 din 21.12.2023 Cu privire la implementarea Hotărârii Guvernului nr. 211 din 12.04.2023 cu privire la apobarea PNI pentru anii 2023-2027
Subtotal				0,00			
Total				43.541.140,61			

